

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 18. svečana 1881.

List 7.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

V sredo.

1. Pri juternicah.

(Rerum Creator optime.)

Premili stvarnik vsih stvari,
Ti naš voditelj, nas poglej;
Škodljivega ljudem miru
Vtopljenja v spanju — reši zdaj!

O Kristus, k Teb' zdihamo,
Odpusti nam krivico vso;
Zavolj molitve vstali smo,
Počitek nočni tergamo.

Vzdigujemo roké in duh;
Sej prerok nas tako uči,
Naj to spolnujemo v nočéh;
Tud' Pavel nam letó veli.

Ti gledaš vse storjeno zló;
Sercé Ti svoje odkrivamo,
Molitve v joku izlivamo;
Odpusti, kar grešili smo.

Premili Oče, to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj
In z Duhom trikrat blaženim
Na večne čase hvaljenim.
Amen.

2. Pri hvalnicah.

(Nox et tenebrae.)

Temotno noč, oblák, meglé,
Kar mračno je in motno vse,
Obseva luč, se svet belí,
Je Kristus tu, naj noč beži.

Deli se mrak, ki krije svét
Po solnčni pušici zadét;

Stvarém dohaja Cerkve kras,
Ko solnce vidijo obraz.

Mi gledamo le v Kristusa,
In iz namena čistega.
V spokornih pesmah kličemo:
O vsliši, kar Te prosimo!

Še mnogo je, kar krije noč:
Naj vse očisti Tvoja moč;
O prave luči svitli žar,
O Ti razsvitli vsako stvar!

Očetu slava bode naj
Z Edinim Sinom vekomaj,
S Tolažnikom preblaženim
Zdaj in na veke slavjenim.
Amen.

3. Pri večernicah.

(Coeli Deus sanctissime.)

O Bog nebeški, vsa svetost,
Razsvitljeni zemlje obraz
Z ognjenim svitom Ti zlatiš,
Ko nanjo siplješ žarkov kras.

Četerti dan blišečega
Prižigaš solnce kolobar,
Odkazeš luni red in pot,
In zvezdam tek — njih gospodar.

Vse to storiš, da noč in dan
Deliš, in modro omejiš;
Da mesecem začetek daš,
Jim znamenje znano podeliš.

Preženi nam iz serca noč,
In madeže duha izmij,
Razveži greha nam vezi,
Odváli težo hudobij.

Premili Oče, to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim,
Na vekomaj preslavljanim.
Amen.

(Dalje sledí.)

Trojna božja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

II. Nova štifta.

Božja pot pri Ribnici na Dolenjskem.

(Dalje.)

Kar posebno povzdiguje to božjo pot ter jo priljublji ljudem od blizo in od daleč, so ss. stopnjice, ki so cerkvi na severni strani prizidane. Postavljene so bile l. 1780, kakor se razvidi iz napisu, ki je vsekan v kamnato ploščo nad vrati ss. stopnjic in se glasi:

Viator: aDesto: ple: sCalac:
sanCtae
RefVglI: VIa: sIt: tIbl: VIrgo
Marla.

Po slovensko bi se reklo:

Popotnik! glej stopnjice svete,
da molis tu iz duše vnete.
Pribežališča pot
Mati Marija ti bod'!

Ozidje ss. stopnjic je na presno malano in ob straneh obloženo z lepim pisanim marmorjem. Stopnjice same z vdelanimi svetinjami so tudi iz lepega marmorja. Verh njih je ličen oltarček sv. Kriza.

Blizo cerkve nasproti zvoniku na izhodni strani stoji lepa s kupljico zidana kapelica sv. Jožefa, po italijanskem načinu, kakor je že Valvazor omenil.

Pred cerkvijo na zahodni, in pred prostornim favozem na južni strani rastejo štiri velikanske košate lipe.

Nova štifta je imela svojega, toda nesamostojnega duhovna, le od l. 1812 do 1833 ne; ali kmalo so se pokazali žalostni nasledki. Cerkev se je začela opuščati, ss. stopnjice oskrunjevati in kapelica sv. Jožefa je zgubila streho in vrata. Stari ljudje pripovedujejo, da je bil še celo došel ukaz, naj se romarska hiša in cerkev s kapelico vred podere. Da se to ni zgodilo, gre zahvala, tako pravijo, tedanjemu sodraškemu župniku, ki je odlašal to povelje izveršiti tako dolgo, da se je nanj pozabilo, ali kakor drugi mislijo, da je tedanji janzeški duh, ki je bil romanju silno sovražen, potihnil in sčasoma zaspal. V tisti dobi so se pogubili tudi zapisniki, paramenti, sreberne in zlate posode, orglje, sploh vse, kar je bilo bolj vrednostnega, ter Nova štifta še zdaj marsikaj pogreša. Tudi dokumenti (pisma), kake privilegije, odpustke da ima ta božja pot in ss. stopnjice, so gotovo takrat zginili. Vendar ima ljudstvo že od nekdanj vero in prepričanje, da ima veliki oltar za vse srede, oltarček na ss. stopnjicah pa za vse petke pravico privilegija za verne duše. *) Da se je prelepa cerkev obvarovala popolnega razpada v tistih mlačnih časih, sta skerbela dva blaga, za vso Ribniško dolino prerano umerla gospoda, to je, Valentin Prešeren, Ribniški župnik in dekan, pa Jožef Rudež, drugi graščinski posestnik iz te blage rodovine.

Prepričana, da se cerkev ne more ohraniti brez lastnega duhovna, sta prošnja tistih vasi, ki jih vidiš skoro v polokrogu okoli hribca, s krepko svojo besedo pri slavnem škofu Antonu Alojziju podpirala, da jim je bila milostno uslišana in Novi štifti lastni duhoven obljubljen, ako mu dostojnih prihodkov oskerbijo. Tako

*) Brez pisem je vendar reč negotova, zlasti ker privilegiji se večkrat dajejo le za nekaj let; zato naj bi se na novo iz Rima dobili, kar se lahko zgodi. Vred.

je prelepa romarska cerkev po 21 letih zopet dobila svojega očeta. Pervi je bil č. g. Lovrenc Stupica, drugi Alojzij Pibernik, tretji Frančišk Močnik, četerti Juri Janež, celih 30 let, in sedanji gospod Dragotin Klinar od dne 4. listop. 1874.

Vsi gg. duhovni, kakor tudi sosedje bližnjih vasi, med katerimi je posebno imenovati Janez Lesar iz Sušja, cerkveni ključar, so si prizadevali, da se je vse lepo popravilo in lepo poskerbela za dostojno službo Božjo. Božja pot se je zopet jela bolj obiskovati ter je čezdalje bolj priljubljena. To je tem veselejše, ker so naši predniki tudi radi zabajali v obilnem številu semkaj k Mariji, kakor že krog leta 1680 Valvazor spričuje, da je o Binkoštih na tisuče ljudi semkaj romalo.

Shodi so štirje. Pervi je velikonočni ponedeljek; trije veliki pa so: v nedeljo presvete Trojice, ko pride razun družih sosebo veliko Kočevarjev; v praznik Marijinega vnebovzvetja; in v praznik Marijinega rojstva, ko pride veliko romarjev iz bližnjih in daljnih krajev Kranjske in Hervaške. Sicer se opravlja pri Novi štifti ob nedeljah in zapovedanih praznikih redna božja služba ravno tako, kakor po družih duhovnijah; ali o shodih je tudi ob 10 duhovno opravilo, ktero navadno opravlja eden duhovnov Sodraške fare, ki tudi že prešnji popoldan pomaga spovedovati.

Dokler je bila Nova štifta pridružena Ribniški fari, dobivala je duhovsko pomoč od ondot štiroajstkrat vsako leto, in sicer osemkrat prišla sta dva duhovnika, šestkrat pa le eden. Odtod menda se še dandanes govori, da so bili pri Novi štifti kedaj po 3 in 4 duhovni. Vsakako pa je iz vsega tega razvidno, kako obilno je bila ta božja pot obiskovana, in koliko češčenje in gorečnost za čast Marijino je ljudstvo navdajala.

Da bi se pa ta cerkev in ss. stopnjice s toliko večjim dušnim pridom obiskovale, zato so sedauji gosp. duhovni pastir poskerbeli za odpustke sklenjene z obiskovanjem ss. stopnjic, za ponovljenje privilegij velikega altarja v cerkvi in malega verh ss. stopnjic, in za privoljenje, da smejo blagoslovljovati križe, svetinjice, podobice itd.

Že l. 1715 je bila pri Novi štifti ustanovljena bratovščina Matere Božje Karmelske. Obnovljena je bila z višjim karmelskim in ljubljanskim škofijskim privoljenjem l. 1864. Vsako drugo nedeljo v mescu bila je poletni čas procesija, pri kateri so nosili podobo Matere Božje; 16. mal. serpana bil je pa praznik te bratovščine s popolnimi odpustki. To je tedaj bratovščina rujavega škapulirja Naše ljube Gospé z gore Karmelske.

Tudi bratovščina sv. Monike, ali črnega pasa, imela je vsako zadnjo nedeljo v mescu obhod s presv. Rešnjim Telesom. Dolžnosti te bratovščine so bile: Vsaki dan moliti 13 očenašev in češenamarij na čast Jezusu in 12 apostelnom in „Češena bodi Kraljica“ (Salve Regina) na čast Materi Božji, pa nositi čerui pas. Tudi te bratovščine pisma pogubila so se, in gotovo imel je bratovski altar tudi pravico privilegija. Daljši poduk zdaj obstoječe bratovščine je l. 1865 na svitlo dal č. g. J. Janež, duhovski oskerbnik bratovske cerkve B. D. M. pri Novi štifti z naslovom: „Kratko naznanilo začetka in prednosti sv. Karmelskega reda in z njim sklenjene velike bratovščine presvetege milostnega in čudovitega karmelskega škapulirja.“ Temu zelo enak poduk o dolžnostih in odpustkih te bratovščine se nahaja tudi v knjigi: „Odpustki...“ P. J. Sajovic S. J. V Ljubljani 1875, str. 219 id.

Sr. Jožef.

(Dalje.)

Sv. Jožef je bil gospodar sv. družini in od Boga samega postavljen glavar. In zdaj ni le patron vesoljni katoliški Cerki; on je tudi patron in varh vsaki keršanski hiši posebej. In srečna hiša, ktera ga iskreno časti, ga zaupljivo na pomoč kliče! Skusila bo vselej njegovo mogočno varstvo. Pač prav in koristno bi bilo, ako bi si sv. Jožefa vse keršanske hiše zvolile posebnega varha, svojega patrona, slovesno in v njegovo varstvo se izročile!

Izmed sto in sto zgledov, kako dobro bi to bilo, naj omenim le to le prigodbo, ktera je zapisana v mesečnih listih, ktere izdaja g. dr. Jožef Dekert na Dunaju. (Sendbothe d. h. Josef. V.)

Na Francoskem, kjer so pretečeno leto najemniki črnega pekla toliko groznega počeli, so že pred desetimi leti pobožne menihe in nune gerdo in prav divjaško preganjali. V Marselji, v Lijonu in tudi drugod so samostane roparsko napadali, menihe in redovnice strašno terpinčili. V mestu Angulemu so bile pobožne nune, ki so jim rekli „gospé presv. Jezusovega Serca“. Ko so te zveste neveste Gospodove zvedile, kako in kaj se godi po družih mestih, so se po pravici bale vsega budega. Prednica teh nun pa je s posebnim zaupanjem častila sv. Jožefa. V tej veliki zadregi si je zmisllila posebno pomoč, da bi svoje sestre obvarovala proteče nevarnosti. Nad samostanske vrata je postavila podobo sv. Jožefa, da on naj prevzame skerb in varstvo cele hiše. In to je storila s tako terdnim zaupanjem, da je svojim sestram, ki so se po pravici silno bale, rekla: „Nič se ne bojte, moje ljube hčere! sveti Jožef čuje pri vratih; pod takim varstvom se nam ni nič bati!“ Nek popoldan so se zbirali razni potepini okoli samostana. Gerdi pogledi na samostan so razodevali njihove preklicane nakane. Vedno se je množila potepinska druhal. Zvečer, kake dve uri po solnčnem zahodu, so se slišali nevarni klici, in vpitje in razsajanje je le kipele, da se je bilo bati, da zdaj zdaj bo črna druhal napadla ubogi samostan. Ob desetih je hudobija skipela, in s kamenjem, s kolci in z drugim grodjem so butali na samostanske vrata, da bi jih prederli. Nune so bile že pri počitku. Le prednica in njena pomočnica ste pred podobo sv. Jožefa čule in molile. Pri divjem razsajanju in silnem ropotu, se vé, da so vse nune vstale. Prednica pa jim naroči, naj se le mirne nazaj k počitku podajo, in s terdnim zaupanjem jim zastavi čast nebeškega varha, sv. Jožefa, ter jih tolaži, da njim ne proti nobena nevarnost. Navajene vse v bogati, kar jim prednica veleva, se podajo k počitku nazaj. Se vé, da zaspala pač nobena ni, ki so slišale divje vpitje in silni ropot in razbijanje. Prednica gre na vežo, da bi vidila, koliko so divjaki že vlomili. Zapazila je, da vrata imajo že spoke, se urno verne pred podobo sv. Jožefa, kjer s svojo pomočnico zopet preserčno moli. Kmaló pa gre spet nazaj, da vidi, koliko so tolovaji že prederli. Vidi vrata že toliko pretergane, da le še nektere udarce, in že bo tolika luknja, da bo človek lahko noter se splazil. Zopet se verne in vsa mirna, pa s serčnim zaupanjem poklekne pred podobo svojega nebeškega varha in še preserčnejše moli. In glej! na mah je vse tiho; nobenega glasú, nobenega udarca ni več slišati; popolna tihota nastane! Kaj je to? — Serce ji pravi, da njena molitev je uslišana. Vstane, gre tiho po stopnicah, da se prepriča, je li resnica ali se moti. — Vse je tiho! vse je mirno! Ko pride celó do vrat, vidi vsa začudena, da vrata so razbite, pa da nihče ni prestopil praga. Še naprej si upa. Pogleda skozi vrata, in žive duše ni več

pred hišo! Nič drugega ne vidi, kakor razsvitljene ulice. „No, tako je prav, reče; zdaj pa se moramo sv. Jožefu zahvaliti!“ S svojo pomočnico opravi še kratko, pa preserčno zahvalno molitev, ter se podá k počitku. Drugo jutro, ki je bilo prav lepo in prijazno, jo nekdo pokliče v sobo, kjer so imele nune s ptujimi ljudmi se pogovarjati. Tu čaka jo gospa, pobožna žena, ki je prišla, kakor je rekla, jo milovat zavoljo britkosti, ktero je pretečeno noč hudobna druhal temu samostanu napravila.

Po prijaznem pogovoru vpraša ta gospa prednico, če pozná človeka, kteri je razburjeno hudobno druhal pregnal na mah, ko se je prikazal? Prednica pravi, da ni nikogar vidila pri razbitih vratih, in od omenjenega človeka nič ne vé. Gospa pa pravi: „Ko sem to peklensko rjojenje zaslišala, sem pristopila k oknu, od kodar se vidi na samostan, da bi za zatvornico vidila konec teh zdvijanih rogoviležev. Serce mi je pokalo, ko sem misllila, kaj bo, ako ta peklenska druhal ne odjenja. Nisem pa še prav vedila, kaj se že godi, kar vidim, da iz bližnje ulice pride mož imenitne postave. Častito, pa počasu stopa proti razkačeni druhal, ne reče nobene besede, ne gane svojih rok; zdelo se mi je, da pride le gledat, kako in kaj tolovaji počno.“

Ali, on ni prišel gledat! Komaj se prikaže in nesrečna druhal omolkne ter jo popiha proč tako naglo, da se mora vsak čuditi. Pa tudi častiti gospod je zginil spred mojih oči, predenj sem se ogledala za njim. Ta mož mora imeti veliko veljavo; ker samo prikazal se je, in divja druhal je preplašena zbežala. „Kdo nek bi to bil?“ In prednica pravi: „Hvalimo Boga, ki nas je rešil tolike nesreče!“ —

Bi mar ne bilo prav, dobro in keristno, ako bi vsi gospodarji sebe in svojo družino in celo hišo sv. Jožefu v varstvo izročili, kakor je storila prednica tega samostana? Naš Gospod Jezus je enkrat rekel svoji ljubljeni nevesti, zveličani Margariti Alakok: „Blagoslovil bom luše, kjer bo moja podoba postavljena in češena.“ Skušnja nas uči, koliko prečudnih milosti se vdeležujejo pravoverni kristjani pred čudodelnimi podobami Matere Božje. Postavimo tudi z velikim zaupanjem podobo sv. Jožefa po hišah in odločimo mu prostor zraven Jezusa in Marije, in čutili bomo moč in dobroto njegovo. Izvolimo si ga zraven Jezusa in Marije za svojega hišnega patrona in varha.

Zares lepo in koristno bi bilo, ako bi pobožni gospodarji ali gospodinje sv. Jožefa slovesno zvolili v hišnega patrona in bi svojo hišo očitno njegovemu varstvu izročili. Morebiti bi kdo to rad storil. V ta namen naj podam tu načert, kako bi se to zgoditi moglo.

1. Naj se na tako slovesno izročilo pripravi vsa hiša, vsa družina. Morebiti z devetdnevnicó, ali saj s tridnevnicó.

2. V tem času, pred izročilom, naj bi gospodar po svoji zmožnosti, v čast presveti družini, trem revežem, naj boljše domačim znanim, kaj vbogajme dal.

3. V dan slovesnega izročila naj bi vsi odrašeni cele hiše prejeli ss. zakramente. Tako naj bi se vsi, kolikor moč, skerbno pripravili, da bi bili vredni mogočnega varstva sv. Jožefa.

4. Na spodobnem kraju v hiši naj se postavi čedna podoba sv. Jožefa. Pred to podobo naj bi odmolili molitve v čast sedmerih veselj in žalost sv. Jožefa. Potem pa počasi in prav spoštljivo v to posebej odločeno izročilno molitev.

5. Prav dobro bi bilo, da bi 19. dan vsacega mesca pred podobo sv. Jožefa lučica gorela in da bi posebno ta dan vsa družina združeno molila saj kratke molitve v čast sv. Jožefu, da bi se tako to češenje med družino vedno v živem spominu ohranilo.

6. Ako bi hišo zadela kaka nadloga, ako bi prišla huda bolezen ali kaka druga nesreča, naj bi vsi poklekli pred podobo hišnega patrona in ga združeno, pa s terdnim zaupanjem, njegove pomoči prosili.

7. Praznike sv. Jožefa, njegove poroke — 23. prosinca; njegov god — 19. sušca — in praznik njegovega varstva — 3. nedeljo po veliki noči; naj bi združeno in bolj slovesno obhajali in izročilne molitve ponovili.

Kdor tako stori, se lahko vdeleži odpustkov, ktere so podelili sv. Oče Pij IX 17. vel. travna 1859. In sicer popolnoma odpustke o vseh zapovedanih praznikih Mater Božje in v gori omenjenih treh praznikih sv. Jožefa, in smertno uro pod navadnimi pogoji. 7 let in 7krat po 40 dni pa vselej, kedar te pobožnosti opravi. Ti odpustki se lahko tudi dušam v vicah darujejo.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Gospod Mih. Potočnik, „Monsignor“.*) Po željah in prošnji čast. uršulinskega samostana, na iskreno priporočanje premilostnega kneza škofa dr. Janeza Krizostoma in po posredovanji prečast. bulgarskega misijonarja o. Tomaža Brseska iz reda vstajenja J. Kr., ter njegovega velikega prednika v Rimu, so preč. gosp. Mihael Potočnik, spovednik pri čast. gosp. Uršulinah v Ljubljani, postali častni kamernik Njih Svetosti Leona XIII. Gospod poslavljenec so to veselo odlikanje zvedili še le, ko jim je v ponedeljek častita samostanska družina izročila iz Rima dospelo pismo in ko se je nekaj prijatlov že zbiralo jim srečo vošit. Poprej o vsem tem čisto nič niso vedili. Torej je bilo osupljenje veliko. Preč. P. Tomaž Brseska je namreč že več let zvest prijatelj čast. uršulinskega samostana in dobro tudi osebno pozna novega kamernika, od vsih spoštovanega „nunskega gospod-očeta“. Vse je veselo tega lepega poslavljenja in radostno čestita preč. gosp. Mih. Potočniku, ktereга dobrotljivi Bog ohrani še mnogo, mnogo let!

Iz Ljubljane. (*Domača umetnost.*) Gospod Ozbič v Kamniku je izdelal s prosto roko dva lepa kipa Marijina, enega iz mavca, drugega iz angleškega cementa. Pervi je lepo polihromovan, drugi bel kakor marmor; obleka je pri obeh obrobljena z zlatom, kar se posebno prvemu na višnjevo barvo pri plajši kaj lepo podá. Poslal je oba kipa fotografirat enemu fotografov v glavnem mestu, da bo zamogel tudi podobe poslati na ogled. Vidi se iz teh dveh kipov, da je g. Ozbič zelo marljiv in da močno napreduje, kajti tako lepo izdelanih kipov iz njegovih rok nismo še vidili. Obá sta tako dostojna in lična, in prvi je barvan tako lepo, da se v naših cerkvah ne najde kmalo tako dostojnega Marijinega kipa.

Naj pri tej priliki omenim, kar mi je večkrat na misel hodilo, ko sem v tej ali uni cerkvi vidil kak Marijin kip. Veliko je takih, ki zahtevanju cerkvene umetnosti nikakor ne zadostujejo. Nekterim pomanjkuje dostojnosti in somérja. Drugi so poveršno izdelani in kaj slabo barvani ali pa vsi pozlačeni. Kipi svetnikov sploh in posebno Marijini naj nam ne kažejo samo gole, natančno človeške nature, kakoršna je v resnici, temuč stavlja naj nam pred oči vzvišeno, oduhovljeno, obžárno, poveljano nebeško podobo. Nalog lepe umetnosti je vpodábljati vzorno lepoto. Če umetnikskemu izdelku manjka vzorne lepote in ves pozor obrača le na doveršeno telesno lepoto, to delo ni več estetični umetnijski izdelek, kajti manjka mu oživljajoče duše, formalnega principa vsakega umetnega dela. Pa te vzornosti je najti

le pri prav malo Marijnih kipov v naših cerkvah. Že zunanja podoba v zadržanji, v pogledu, v oblačilu je vse preveč navadno človeška, toraj ne more duha dvigniti kviško. Pa ne samo vzornost se pogreša, tudi gledé izdelave so nekteri kipi tako poveršni, tako dninarsko izrezljani, da so komaj primerni kraju, kjer stojijo. Tem bolj pa je to obžalovati, ako se vidi, da dotični podobar ima zmožnosti in bi bil delo lahko popolnoma doveršil, le nekoliko večje pozornosti, pridnosti in poterpežljivosti bi mu bilo še treba. Res je, da bi delo postalo dražje, pa oni, ki take dela naročujejo, naj bi ne gledali tolikanj na ceno, temuč na lepoto in doveršenost, sej se to daruje za čast Božjo, in v cerkvah bi stali kmalo lepi, svetemu kraju primérni kipi. — Nekteri kipi so barvani, pa kako! Barva daje kipu pravo živost, na obrazu se izrazi notranja nadnatorna dušna lepota; tudi lepoto obleke barve neizrečano povešajo. Zato so v srednjem veku skoraj vse kipe barvali. Toda tako barvati zamore le zveden in skušen slikar. Na naših podobah pa je namazana barva navadno preveč na debelo, da zamaže vse blažje poteze, ali pa se že pri izdelovanji podobar tolaži s tem, da bo barva pomanjkljivosti zakrila. Pri družih se barve ne strinjajo ali niso v nikakoršnem razmerji, ali so prepisane. Naj gerši pa je, da so kipi po vsem oblačilu, po rokah, po obrazu prevlečeni z lakom ali firnažem, ali so položeni, da se svetijo, kakor bi jih bili polži oblezli. Pri polihromovanji se moráo rabiti le mertve barve in treba je velike izurjenosti, da se zadene prava razmera in harmonija. Imamo doma podobarje, ki imajo zmožnost, veselje in voljo izdelovati svoje dela po pravilih cerkvene umetnosti; ko bi le pri takih zanesljivih umetnikih naročevali vse za cerkev potrebno, kmalo bi bilo bolje. Umetniki sami bi imeli več prilike se bolj in bolj izobraževati, in ne bilo bi treba polihromovanih kipov naročevati iz Monakovega, Gradca ali Tirolskega.

Omenjena dva kipa g. Ozbičeva, mislim, zadostujeta vsakemu navedenih zahtevanj, sta dostojna, v lepem somérji, kaže se v njih neka vzornost, sta prav natančno izdelana, in prvi je prav okusno polihromovan.

Naj omenim še tvarine. Dan danes se skoraj sploh rabijo kipi, vliti iz mavca. Raba takih kipov zelo ovira razvitek prave umetnije in velike zadržke stavi umetnikom. Kdo se bo dolgo trudil, da bi z dletom morebiti še le čez leta iz terdega kamna doveršil kip, ko se iz enega istega modela vlije lahko veliko podob? Kdo bo kupoval kipe, z velikim trudom izdelane, ako za majhen denar dobi vlito podobo? Toda vliti kipi se nikakor ne morejo prištevati umetnijskim izdelkom. Gotovo pravi umetnik ne bo zaupal velikega truda svojega duha in svoje roke tako razdrobljivi tvarini. Umetnost je svobodno delo, umetljna tvarina je delo proste roke, le tako delo ima pravico tirjati, da ga prištevamo umetnim delom.

Iz Ljubljane. (*Živi pokopani.*) V naj poslednjšem času se iz mnogih dežel naznanjajo primerljeji, da so ljudje živi pokopani. Iz Šaleške doline na Štajarskem ima zadnji „Gospodar“ naznanilo, da so 1. sveč. pogrebci jamo kopali za umerlega Goloba in so v bližnjem novem grobu, kamor je bil malo prej 6letin otrok pokopan, slišali glasno stokanje in tarnanje celo četert ure; vendar niso imeli poguma otroka odkopati. Dopisnik pristavlja, da otrok je bil gotovo živ pokopan. — Bodi si temu, kakor že je; gotovo je toliko, da človek je velikrat še živ, ki ga ljudje mertvega mislijo. To poterjuje tudi naslednja dogodba, ki jo naznanja poslednji „Wanderer“ iz Minesote v Ameriki.

V Batimoru je v začetku tega leta umirala 18letna Barbara Leitfeld. Zdravnik je rekel, da je umerla za

boleznijo na srcu, in 2. pros. je imel biti pokop; toda obraz je dobil lepo barvo in pokopač je terdil, da se je merlič po noči na stran obernil. Pokop se odloži, ker tudi roke so prihajale gorke in voljan pot se je prikazal. 4. pros. je bilo truplo zopet nanagloma merzlo in zdravnik je pričal, da je čisto in popolnoma mrtva. Bil je toraj 4. pros. pokop; nesli so jo v neko kamro na pokopališe; 5. pros. jo obišejo domači in dajo rakev odpreti; pa koliko stermerje, ker truplo je bilo zopet gorko, lici rudečkasti! V dvomu, če je živa ali mrtva, so postavili stražnika, da naj jo opazuje. — Čudno: Zakaj živega človeka na pokopališe nositi?

Iz Ljubljane. (Predstavljanje Kristusovega terpljenja v gornjem Amergavu na Bavarskem. [Dalje.] Jezus k smerti obsojen.) Med godbo se zagrinjalo vzdigne, in zagledali smo egiptovskega Jožefa sedeti na kraljevem vozu, oblečenega v oblačilo iz tančice, okoli vratú je imel obešeno zlato verižico, ljudstvo se pred njim klanja, vedoč, da je postavljen čez vso egiptovsko deželo. Krasna je bila ta podoba; — glej pa vétric Kristusa, postavljenega pred ljudstvo, ko je rekel Pilat: „Ecce homo!“ Pevci so to pojasnovali popevaje:

Tenor-arija:

Oh glejte, Kralj! derhal ga psuje,
Na glavi s krono zasramuje,
Škerlatast plajš na njem visí,
In káko žezlo ima v roki?
Ponizán v reví je globoki!...
Je ta li večne Kralj části?

Zbor:

Kje sled božanstva je njegov?
Oh, kajšen človek!
Ko červ, ko igra rabeljnov!
(Zagrinjalo se vzdigne.)

Bas-recit:

Oh, kajšen človek!
Povzdignjen Jožef je s častjó;
Oh, kajšen človek!
Sin Božji znižán je strašný!

Zbor:

Oj živi, Jožef rešenik!
Naj po Egiptu se glási, —
Naš oče, naš je otenik!
Tako vse kliče in germí;
Kar kolj žíví in giblje se,
Naj slavospéve zdaj napné!
(Zagrinjalo pade.)

Sopran-solo:

Egiptu Jožef si rešilo!
Enake sreče še ni b'lo;
Vse ljudstvo tebe bo slavilo,
Zapojte glásno, le glasnó.
Oj živi Jožef itd. (kakor zgor.)

Po tem spevu se je zagrinjalo vzdignilo in vidili smo drugo podobo, namreč Mojzesa klečečega pred darilnikom, na katerem je ležal od velikega duhovna zaklan kozliček kot spravní dar. Druzega kozlička je pa proti puščavi pognal ter ga izpustil, da bi odnesel grehe izraelskega ljudstva. (3. Mos. 16. 7.) To podobo so pevci razkladali kot predpodobo Jezusa, stoječega zraven Barába, vélikega hudodelnika, kterega so izpustili, Jezusa pa v smert obsodili; pretresljivi spev se glási:

Alt-recit:

Zaveze stare ta je dar,
Jehova to veléva kar:

Solo:

Kozliča se predstavita,
Nad njima zdajci se vadjlá,
Katerega Jehova 'če?

Zbor:

Z daritvijo to, o Gospod!
Narodu zopet usmiljen bod'!
(Zagrinjalo pade.)

Bas-arija:

Kri kozlov pa Gospodu všeč
V zavezi novi nič ni več;
Daritev novo hoče le. —
Daritev čista zdaj veljá,
Tá — Jagnje je brez madeža:
Edinrojenega On 'če:
Ta pride, pade, umerjè...
(Zaporedoma zbor in ljudstvo):

Zbor:

Razlega že se smerti krič:

Ljudstvo:

Barábata —
Nam spusti ga!

Zbor:

To ne, to ne:
Le Jezus naj oprostí se!

Ljudstvo:

Le križaj ga, le križaj ga!

Zbor:

Kaj pa je storil hudega?
Oh glejte vsega ranjen'ga!

Ljudstvo:

Ak' tega pa ti izpustiš,
Zopèr cesarja pregrešiš!

Zbor:

Jeruzalem! Jeruzalem!
Kri pride Sina Božjega na vas!

Ljudstvo:

Naj nad otroke pride in na nas!

Zbor:

Na vas in nad otroke pride — strašni čas!

Zagrinjalo se vzdigne, in Jezus stoji zopet pred Pilatom, tožen vnovič od zapeljanega ljudstva, ker ga ni Herod v smert obsodil. Vidilo se je, da bi Pilat Jezusa silno rad oprostil, ker niti on, niti Herod ne najde krivice nad Njim. Ker je bila pa o veliki noči navada, da jim je poglavar vselej izpustil kakega jetnika, za kterega so prosili, se Pilat posluži te priložnosti, ter si prizadeva izpustiti Jezusa. Imel je v ječi pripertega hudodelnika, Barába po imenu, kateri je bil zavolj punta in ubijanja v ječo pahnjen. Tega razbojnika, vsega zgubljenega v obraz, vsega plašnega v oči, iz katerih mu je še hudodelstvo švigalo, pripeljajo vojaki vkle-njenega; bil je prav gerd, plesnjev grešnik — že po zunanem viditi ves poln hudobij, da se je vsakemu studil njegov pogled, — ko je bil zraven lepega in nedolžnega Jezusa postavljen. Nato se Pilat, ki je stal na pomolju, oberne k starašinom ljudstva, k pismoukom in k zbranemu ljudstvu, in na Jezusa kazaje reče: „Tega človeka ste mi pripeljali in rekli, da ljudstvo zapeljuje. Pa v pričo vas sem ga zaslišal, in nič tega, česar ga tožite, nisem nad njim našel. Tudi Herod ni nobene krivice nad njim našel. Pa navada je, da vam o Veliki noči izpustim jetnika, kterega naj vam toraj izpustim, Barába razbojnika in ubijavca, ali Jezusa, ki je imenovan Kristus? Komaj je Pilat te besede izgovoril, pride k njemu služabnik, kterega je njegova žena k njemu

poslala; med tem časom pa, ko je Pilat s hlapcem govoril, so pismouki in starašini ljudstvo šun'ali in pregovarjali, rekoč: „Barába si izprosite in Jezusovo smert zahtevajte.“ Vidilo se je, kako rado je poslušalo zapeljano ljudstvo in posnemalo slabe izgledé viših.

(Dalje sledí)

„Kruh nebeški“. (Še nekaj o teh bukvah.) Davno zaželena knjiga za moljenje in čiščenje presv. Rešnjega Telesa, ki je bila v tretjem listu „Zg. Danice“ napovedana, se že prodaja v katoliški knjigarni. Upati je, da se bo imenovana knjiga vsim in povsod priljubila, ter kmalo razširila po deželi in zunaj dežele, kjerkoli se čuje in umé mili slovenski glas; kajti sestavljen je od dobro znani pisatelj preč. g. župnik Janez Zupančič, in obravnava naj imenitniši stvarino duhovskega življenja. Savi odrešenja je naše zedinjenje z Bogom, katero je in ostane edino pravi namen našega življenja. Dokler smo in stanemo v sveti zvezi z Bogom, nam je odpert živi vir spoznanja, ljubezni in zveličanja; berž pa ko se razterga ta naj svetejši zveza, usahnejo vse žile, po katerih nam dohaja luč in blagor. Da se ohrani in vterjuje tako potrebna zveza, ni zadostovalo Bogu nas zediniti po nevidni gnadi božji, marveč iznajšla je nezapadljiva božja ljubezen bistveno zedinjenje uboge človeške stvari z naj svetejšim Stvarnikom. Bolna žena, katero je huda dvanajstletna bolezen terla in mučila, je ozdravela v trenutku, ko se je dotaknila Jezusovega oblačila, ter prerrojena stvar postala po duši in telesu; kakšno in koliko moč mora imeti najsvetejši Zakrament, nebeški Kruh, ki je bistveno isti Gospod, čudodelni zdravnik vsih dušnih in telesnih rán, ki je razodeval na zemlji vsemogočno oblast in ljubezen. Prečišče vérskega življenja, studenec vsakoverstne dobrote, glavni pripomoček zboljšanja, vir nedolžnosti in popolnosti je presv. Rešnje Telo. Blagor duši, ki se veliko prizadeva za čiščenje najsvetejšega Zakramenta, ker gotovo se bo dvigala na vedno višji stopnjo svetosti, pa tudi blagor vsim, ki pospešujejo in razširjajo to sv. pobožnost, ker tako obilno delajo za božje kraljestvo in zveličanje duš. Ni toraj dvomiti, da bo imenovana knjiga z veliko radostjo sprejeta, ker je popolnoma pripravna in bogato obdarovana z molitvami in premišljevanji, ki so poterpene od sv. Cerkve in se prilagajajo sereu in vzbujajo svete občutke, djanja in sklepe. Zlasti bratovšini presv. Rešnjega Telesa, ki je po slovenskih deželah povsod razširjena, bo knjižnica vodilna zvezda, da se zadostuje namenu vednega čiščenja presv. Zakramenta, ker se bo po četrtem načinu molitve in čiščenja odločena ura lahko in dobro v čast Božjo in dušni prid obračala. Cena knjige je nizka in stane v polusnji 70 kr., v usnji 90 kr., z zlatim obrezkom 1 gl. Dohodki od 950 knjig so namenjeni v prid deške sirotišnice, ter slednji kupec tudi še podpira lepo izrejo zapuštenih sirot. Bog daj, da bi se blagi namen vsestransko dosegel!

Kan. Jozab-Oskerbnštvo družbe sv. Vincencija.

Iz Celja. Poročilo v zadnji „Danici“ o zidanji dekliške šole naj se tako razumeva, da: k prvotnemu škofovemu daru 10 000 gold. so razni dobrotniki zložili 2000 gl., milgsp. knez škof sami pa 1500 gl., — da pa zdaj po vsem tem še primanjkuje 5000 gl. — Oziroma spremanja deklic pravi sporočilo: „Poslednji občni zbor 7. nov. 1880 je izrekel soglasno željo, naj se v novo postavljeno šolsko poslopje sprejemljejo tudi dekleta v popolno oskerbljevanje in izrejo.“

Vidi se toraj, da silno koristna naprava potrebuje še obilne pomoči, in odbor blage dobrotnike, katerim je mar blagor mladine, priljudno vabi, naj blagovoljno podpirajo to koristno napravo po svojih močéh. V odboru

so pn. gg.: Jožef Žičkar, načelnik; Ferd. Majcen, tajnik; Fr. Krašovic, blagajnik.

Mariji Devici Roženkranski. *)

Pred Marijo pritecimo,
Vsak naj slavi jo goreč;
Z enim glasom jo častimo,
Nikdar hvale ni preveč.
Je Devica prečešena,
Nji enaka ni nobena,
Nam je bramba, up in cvét:
Dajmo serčno ji zapét!
Dajmo serčno ji zapét!

Rožic lepih nabirajmo,
Vijmo šopke vse časti,
In Mariji darovajmo
Rožni véne c čistosti. —
Tebi, Mati, skupaj zbrani:
Ga podamo véрно vdani
Na deviški tvoj altar:
Sprosi nam ljubezni žar!
Sprosi nam ljubezni žar!

Prečastita, o Devica,
Od Očeta venčana!
V žarkih siješ ko Danica,
Zvezda nam obljubljena!
Sijaj, sijaj nam zvezdica,
Rožuovenčna pomočnica,
Milo nam podaj rokó,
Pelji v sveto nas nebó!
Pelji v sveto nas nebó!

S—r.

Razgled po svetu.

V Zagrebu pri usmiljenih Sestrah je bila na Svečnico keršena gospodičina Ida Spitzer, ki je iz judovstva prestopila v katoliško Cerkev. Boter ji je odvetnik g. Nikola pl. Cernković; botra gospodičnja Weissova; kerševal je predstojnik preč. g. Fidel Höpperger; keršena je na ime Marija. — Ravno tisti dan sta bila v Požegi keršena: 12letna izraelka, učenka 6. razreda Marija Sternova, in njen 5letni bratec Jožek Stern, otroka 2. majnika keršenega Jož. Sterna.

Iz Rima se naznanja v pariški dnevnik „Le Monde“, da profesor Peter Balan, podarhivist sv. Stola, daje na svitlo znamenito zgodovinsko tolmačenje papeževe enciklike od 30 kimovca o sv. Cirilo in Metodu. Naslov ima knjiga: Delle relazioni tra la chiesa cattolica et gli Slavi della Bulgaria, Bosnia, Serbia, Ercegovina. To je delo obravnava razmere med katoliško Cerkvijo in Sloveni v Bolgariji, Bosni, Srbiji, Ercegovini. V diplomatskih rimskih krogih je knjiga že mnogo znana, če tudi je ni še v bukvah, ter obilno se za njo pečajo, in ne zastoj; zakaj predmet, ki si ga je izbral verli zgodovinar, je vreden resnega ozira, in ne manj način, po katerem stvar obravnava. Kdor to delo prebira, se zdajci prepriča, da papeži so zgoli dobrote skazovali južnim Slovenom, akoravno jim je razkolstvo bilo vedno sovražno.

*) Po napevu in pomenu Fr. Ks. Haberlovem: „Liederkranz“, str. 11: „Rosenkranzlied“.

Pisavec pričinja delo s ss. apostoloma Cirilom in Metodom, in ima razne opazke o slovenskem bogoslužju in obilno kritičnih znamenitih pristikov. V obravnavi nadalje razkazuje dve naj sijajniši dobi bolgarske povestnice pod Borisom ali Bogorisom in pod Kalajanom, enim in drugim podložnim rimskemu Stolu. Bosno, Serbijo in Ercegovino obravnava bolj ob krajšem, pa ne manj čversto.

Slavisti, čitajoči to delo, našli bodo mnoge okolišine, več... ali manj neznane dozdej, posebno pa o prizadevanji papežev, da rešijo Slovence rán turških in njihovega gospostva. Čudil se bode djanju misijonarjev, in posebej očetov frančiškanov, pa junaški hrabrosti mučenikov ercegovinskih in bolgarskih.

„Katoliški List“ v Zagrebu, po katerem smo to posneli, že nekaj časa prinaša členke iz omenjene knjige.

Rimsko. V obletnico smerti Pija IX so se v Sikstinski kapeli obhajale mertvašnice za tega vélikega papeža. Pričujoči so bili kardinali, poslanci tujih vlád pri sv. Sedežu, ruska vélika kneza, véliki prednik malteškega reda, in drugi svitli prelati in osebstva. Kardinalski dekan Di Pietro je maševal. Absolucijo pred mertvaškim odrom so opravili sv. Oče Leon XIII sami.

Po noči 10. sveč. so opravniki za očitno varnost v Rimu zaperli ruskega konzula; 12. t. m. zjutraj še le so ga izpustili, ko je bilo poterjeno, kdo da je. Ruski poročnik je od ministra Kairola zahteval zarad tega zadostenje. Kaj je bil vzrok, ni povedano.

Francosko. „Siecle“ je naznanil število redovnikov, ki so jih novi rudečkarji mesca grudna 1880 pregnali na francoskem, namruč: 2462 jezuitov, 32 barnabitov, 176 karmelitov, 239 benediktinov, 80 bazilijanov, 18 bernardinov, 27 kanonikov lateranskih, 75 čistercienccev, 28 redemtoristov, 30 očetov pribežališa sv. Jožefa, 53 hospicijanov, 250 oblatov, 68 oo. vnebovzetja, 170 marijanske kongregacije, 20 reda sv. Ireneja, 20 maristov, 20 N. lj. G. Sionske, 51 iz reda čistega Spočetja, 1450 trapistov, 120 oo kongreganistov najsv. Odrešenika, 294 dominikanov, 400 minoritov, 4 iz reda naj manjših, 31 pasijonarjev, 10 kamiljanov, 9 oo. keršanskega nauka, 14 somashov, 11 trinitarijev, 91 oo. sv. Bertina.

Tiskovna postava napreduje v parlamentu, obetajo se velike prostosti, v resnici pa je zatiranje in samosilstvo. Ena zabavljica čez predsednika zamore Francozu nakopati dve leti ječe! Ali bo to boljše ali hujše, kot je bilo nedavno na Pruskem, ko so se napolnovale ječe zarad Bizmarka? Mislite si, da se kak časnik posameja debelemu Gambettovemu truplu ali se začudi njegovi nezmérni denarni mavhi itd.; je manjše, karga more zadeti: leto in dan v ječi sedeti! Ubogi predsedniki v severni Ameriki, kaj morajo ti vse preslišati! Vendar so zvezne države sloveče s svojo svobodo in republiko, in predsedniki niso manj spoštovani zarad ojustre kritike.

Amerikansko. Bostonski vikári škof ms. Williams in njegovo duhovstvo so v adresi Ircem obljubili svojo pravno in gmotno pomoč. Zaterjajo jim pa, da počenjanje ljudi iz skrivnih družb je škodljivo.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

21. sveč. S. Eleonora. 22. S. Petra stol. 23. S. Marjeta Kortonka. 24. S. Matija. 25. S. Valburga. 26. S. Aleksander. 27. Tretja predpepln. nedelja. S. Leander. 28. Sv. Roman.

Zahvale:

Št. 1. Že dolgo časa sem bila v veliki zadregi v dušnih in telesnih potrebah. Mislila sem, da mi ni več pomagati; pa obernila sem se k Naši ljubi Gospej, molila sem dalj časa devetdnevnicu, obljubila uslišanje očitno po „Danici“ razglasiti. Bodi česena in hvaljena Naša ljuba Gospa, pomagano mi je! G. L. J.

Št. 2. Jaz podpisana sem bila prav hudo bolna, in ako bi mi ne bilo v petih minutah odjenjalo, bi bila umerla Imela sem neko nenavadno bolezen, ki me je hotela zadušiti. Nobenega glasú nisem več mogla od sebe dati, le z rokama sem mahala in na tihem k Mariji zdihovala. Kar v trenutku mi odjenja, in zamogla sem zopet govoriti. Po obljubi to dobroto razglasim v posebno zahvalo N. lj. Gospej presv. Serca.

V Goričah, 16. sveč. 1881.

Marija Sax.

V molitev priporočeni:

Mladeneč, bolan, za zdravje. in da bi ga Bog obvaroval neke hude okolišine. — Družina prosi bratovskih prošenj, da bi se pravda pravično iztekla, in da bi bili zadeti rešeni. Zahv. se po uslišanji nazn. — V dolgi hudi bolezní in tudi v dušnih stiskah oseba prosi pomoči vse častivce Jezusovega in Marijinega Serca, vse čitatelje „Zg. Dan.“, vso bratovščino in mašnike. Ako se zboljša na usmiljene prošnje, hoče zahv. nazn. — Zmešana oseba za dar pravega uma. Zahv. po usl. se nazn. — Neka duhovniija in njen dušni pastir. — Za bolno ženo, ki ji nobene zdravila ne pomagajo, se prosi zdihljaj: „O N. lj. Gospá itd.“, da se ozdravi. ako je Božja volja in njenim otrokom v korist. — Užaljena mati svojo hčer in njenega moža za pomoč v dušnih in telesnih potrebah priporoča N. lj. G. in sv. Jožefu, z obljubo zahv. naznaniti. — Za zvesto spolnovanje poklica in nek dober namen priporočen vsim družb., zlasti gg. duhovnom. — Nekdo za prav posebno pomoč v dušnih potrebah. — Mati priporoča svojo hčerko, silo hudo bolno na očéh, za pomoč. — Že tretje leto hudo bolna gospodinja. — Silo razuzdan mož, priporočen od žene za spreobrnjenje.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

21. sveč. Dvé reči močno pomagata k boljšemu: 1. Terdni skleni; 2. serčno sklep spolnuj.

22. Koliko se jih čisto zgubi, ker se malo pečajo Bogú služiti, in ker íšejo biti učeni, ne pa ponižni.

23. Ljudje z vsimi svojimi skušnjami in učnostmi zginejo; resnica Gospodova pa ostane vekomaj.

24. Na prid svojega bližnjega ravno takó mislino, kakor na svoj lastni: in prav skerbeno na to glejmo. da bomo z bližnjim delali pošteno in odkritoserčno.

25. Premagovanje samega sebe je „abc“ duhovnega življenja; kdor si v poželjivosti po jedi in pijači vse privoli, bo težko mogel premagovati druge strasti, ki so še veliko hujši.

26. Kdor si posvetnjaške učene íše za svoje posebne prijatelje, on kaže, da hoče nekaj drugega, kakor zveličan biti, in ni malokrat, da greši z usti in v djanji. (Vinc. Pavlj.)

27. Duh je gospodar, život le hlapec v hiši; zato napervo daj duhu, kar je njegovega.

28. Dušne slabosti so vredne še večega poterpljenja, kakor telesne.

Listek za raznoterosti.

Nespremišljen zakon.

(Predpustna.)

Nesrečna stvar,
Nerodnež star,
Od Eve vjēt
Sem poznih lēt.

Tvorim vbog
Po svetu krog, —
Ubog, ubog,
Počasnih nog.

Terd bijem boj
Za živež svoj,
Ker ta gospá
Ga kerhko dá.

Je skopih rók,
Mi méri sók,
Ter čudnih muh —
Odbija kruh.

Tovornik siv
Pod zémľjo živ
Tovórit' le
Ne morem še.

Zatoraj pa
Iz serca dna
K vam solznih lic
Povzdignem klic:

Usmil'te se
Boréta me;
Vam sivobrad
Še pojem rad;

Le tovor zbad,
In bič in glad
Mi zlo greni
Te sužnje dni.

Kak tovor moj,
Potrēb nebroj,
Tiši me k tlam,
To vém le sam,

Vsak s'ednji dan
Mi je strašan,
Skerbí na moč
Me dan in noč.

Mi slaba kri
Suši kosti.
Je kožuh preč,
Ni suknje več.

Obutev pa
Je cókljasta,
In drugo vse
Pod zlo mi gre.

Za mili dar
Sem zrel in star
Darujte saj
V klobuk mi kaj!

Želodec da
Kruhit' nehá,
Vam sivobrad
Postrežem rad;

Iz mojih muk
Sprejmite uk,
In za slovó
Vam bodi to:

„Na tron modrost!
Pod klop noróst!
Vsa grešna strast
Rodi nečast —
Nečast, nečast, nečast!“
Št.

Iz Ljubljane. † V uršulinskem samostanu je 14. t. m. po dolgem bolehanji vsled oslabljenja, po drugem mertudnem napadu, umerla čast. M. Katarina Urbanc, roj. 27. sveč. 1807 v Ljubljani, vstopila 1830, obljubo storila 1833, pokopana 16. t. m. ob 4 popoldne. Bog ji daj večni mir.

Naznanilo. Tiste gosp. ude družbe sv. Mohora, ki svoje letnine 1 gold. za l. 1881. pri prejemu zadnjih knjig še niso odrajtali, vljudno prosim, da blagovolijo to letnino pri podpisnem plačati vsaj do 26. februarja. Ravno dotlej naj tudi farni poverjeniki dekanije ljubljanske pošljejo imenike in letne zneske svojih udov.

V Ljubljani 14. februarja 1881.

Karl Klun,
duhovnik in dekanijski poverjenik, pred
škofijo št. 14, 1. nadstropje.

„Pas sv. Jožefa in njemu posvečenih 7 nedelj“, od čast. gosp. Jan. Volčiča spisano de'ce, se ravno tiska pri gosp. Krajcu v Novem mestu. Bodo pa majhne bukvice, obsegajoče tudi sv. mašo.

Doktor bogoslovja je postal Slovenec č. g. Leopold Molj, duhovni oskerbnik v posilni delavnici v Gradci, rojen v Razdertem na Kranjskem l. 1839. Promoviran je bil na Graški univerzi 12. t. m.

Iz Marija-Zvezde v Bosni smo ravnokar prejeli pismo od preč. P. Beda-Vestenek a, pisano 12. sveč. Obseg je: 1. Preserčna hvala za darove. — 2. Od Propagande v Rimu je prišla ostra prepoved, da P. Beda s tovarši za zdaj ne smé potovati v Kafersko deželo, — „najberže zarad vojskinih dogodb v južni Afriki“. — 3. Toraj P. Beda hoče brez odloga nabrati denar poslati č. P. prijoru Frančišku Pfanner-je v misijon v južno Afriko, „ker iz poslednjih pisem od onod posnema, da so njihovi bratji tam v velikem pomaujkanji“. Tako se nadja č. P. Beda, da ne bode delal „zoper namen pobožnih darovavcev“.

Iz Suakin-a ob Rudečem morji, 10. pros. 1881. — Petega t. m. popoldne smo precej zdravi dospeli v Suakin, in danes popoldne odrinemo dalje s kakimi 50 velbludi proti Berberu, kamor se nadjamo priti v 13—14 dnéh. Nikakor nisem mogel obširniše pisati. Iz Hartuma bom natančniše poročal, pridno dopisoval. Jan. Dichtl.

Poslednje novice. V državnem zboru vstavoverci jezno bercajo. V ljudsko šolo hočejo po vsi sili otroke goniti na celih 8 lēt, — kar bi ne bilo napačno, ako bi vsi otroci imei biti gospodje in gospé — brez rokodelcev in kmetov, brez hlapcev in kuharic, ali pa če bi ljudje zopet živeli po 800 do 900 lēt, kakor Adam in Matuzalem. — „Nazione“ v Florencu hoče vediti, da v bližnjem konzistoriju bode za Rusijo imenovanih 16 katoliških škofov. Iz Rima se le poročá, da več škofov za Francosko in za tuje dežele bo izvoljenih.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Neka blaga družba 3 gl. — Neimenovana blaga roka 50 kr.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Č. g. F. Z. za tabern. 10 frankov v zlatu s pristavkom: „Ss. Ciril in Metod, prosita za nas in za naše ločene brate na Jugu in na Severu!“ — Z Iga neimenovan 2 gl.

Za afrikanski misijon: L. Čotelj 1 gl. — Iz Polján po č. g. župniku 4 gl.

Za misijone oo. Trapistov med Kafri: Č. gosp. Al. Kumer 1 gl.

Za jugoslovanske misijone: Neka blaga roka 15 frankov v zlatu.

Za Bosno: Marija Šašelj 5 gl. po preč. gosp. kan. And. Zamejcu.

Za sv. Očeta: Neka blaga roka 10 frankov v zl. — Neka oseba 5 gl. in druga 2 gl s prošnjo sv. blagoslova. — Z Iga neimenovan 1 gl. — Iz Polján po č. g. župniku 3 gl.

Za bratovšino presv. Rešnjega Telesa: Župnija Šent-Jernej 62 gld. — Gospodičina pl. Gandinova 5 gld. — Gosp. Gregorij Rape 50 kr. — Župnija Hotič 4 gl. — Župnija Šenčur pod Kumom 18 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

A. K.: Da se zahvala naznani mora vredništvo vediti, od koga da je, in reč se mora saj nekoliko poznarnjati, ne samo reči: „kar sem prosila, sem bila uslišana“. — Č. P. S. M. na T.: Zastran „Dan.“ naznanili založn. Serčen pozdrav! — Č. g. Fr. Z. v Med.: 2 gl. djana za mis. o. Beda. Pozdrav in hvala tudi za posled.! — Fr. Dob. v š. Rup.: Naznanili založn. in se bo vravnalo.